

2. ROČNIK
SÚŤAŽE
NAJKRAJŠIE
KNIHY
SLOVENSKA

Nejkrajšie knihy Slovenska

Most Beautiful Books of Slovakia

Schönsten Bücher der Slowakei

19

93

2ND ANNUAL
COMPETITION
OF THE MOST
BEAUTIFUL BOOKS
OF SLOVAKIA

2. JAHRGANG DES
WETTBEWERBES
DIE SCHÖNSTEN
BÜCHER
DER SLOWAKEI

N

K

A

N

J

I

K

H

R

Y

A

J

1

S

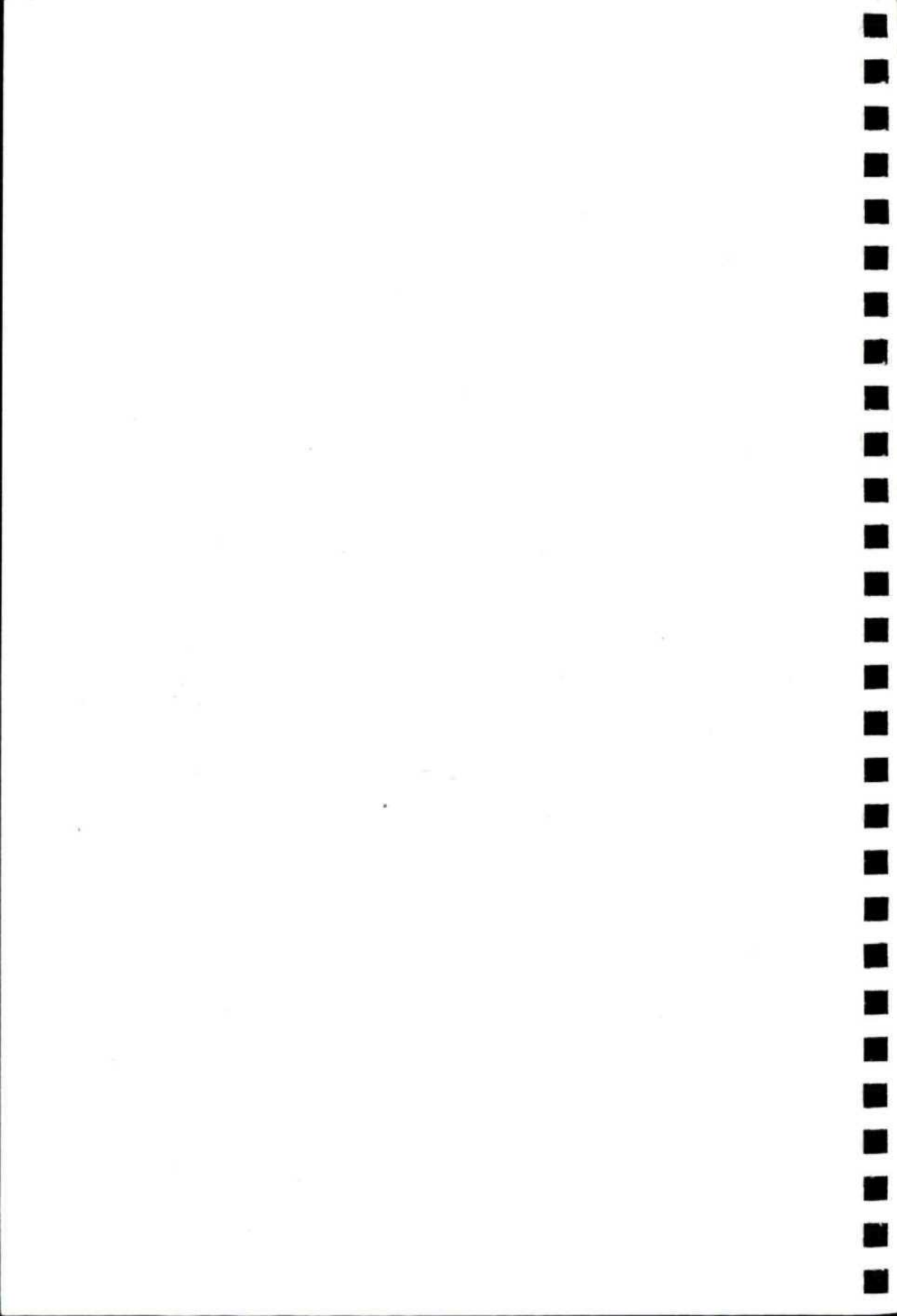
9

I

9

E

3

Najkrajšie knihy Slovenska

Most Beautiful Books of Slovakia

Schönsten Bücher der Slowakei

2. ROČNÍK
SÚTAŽE
NAJKRAJŠIE
KNIHY
SLOVENSKA

19

93

2ND ANNUAL
COMPETITION
OF THE MOST
BEAUTIFUL BOOKS
OF SLOVAKIA

2. JAHRGANG DES
WETTBEWERBES
DIE SCHÖNSTEN
BÜCHER
DER SLOWAKEI

3

6

0

1

Najkrajšie knihy Slovenska

Most Beautiful Books of Slovakia

Schönsten Bücher der Slowakei

N
K
A
N
J
I
K
H
R
Y
A
J
1
S
9
I
9
E
3

MEDZI PRESTÍŽNE DESIGNÉRSKE SÚŤAŽE vo všetkých európskych štátoch a v mnohých iných krajinách sveta patria každoročné súťaže o najkrajšie knihy.

Po minuloročnom historickom prvom ročníku súťaže **Najkrajšie knihy Slovenska** nadviazali usporiadatelia (Ministerstvo kultúry SR, Matica Slovenská a Bibiana) aj túto jar na dlhoročnú tradíciu podujatia, ktoré sa konalo v bývalom Československu pravidelne od roku 1965. Ale už dávno predtým - v roku 1928 - sa Československo stalo jedným z prvých troch štátov sveta (po USA a Holandsku), ktoré takého podujatia usporiadali. Mnohé následné ocenenia našich kníh na súťažiach IBA, Najkrajšie knihy sveta alebo BIB potvrdili, akým dôležitým stimulačným faktorom môže byť takáto akcia pre rozvoj knižnej kultúry. Výtvarná a polygrafická úroveň slovenskej knižnej produkcie z roku 1993 hodnotila medzinárodná porota, ktorej cieľom bolo vybrať taký súbor kníh, ktoré by obstáli v medzinárodnej konkurencii - hlavne na najdôležitejšej výstave „Najkrajšie knihy sveta“ vo Frankfurtu. Po minuloročnej úasti Wolfganga Rascha zo Stiftung Buchkunst vo Frankfurtu sme tohto roku získali do poroty ďalšieho špičkového odborníka pána Petra van Lindonka z Breukelenu v Holandsku. Bola to cieľená voľba, veď vysoká úroveň grafického designu v Holandsku už tradične vzbuduje úctu a rešpekt odbornej verejnosti sveta, ktorá tento štát nazýva krajinou grafikov. Mimoriadna starostlivosť vydavateľov a výtvarného školstva, zameraná i na kultiváciu vizuálnej podoby holandskej knihy môže byť pre nás príkladom. Analýza kolekcie pôvodných slovenských kníh, zaslaných tohto roku do súťaže signalizuje, že sa u nás situácia vo vydávaní kníh vyvíja paradoxne v dvoch protikladných smeroch.

1) SMER POZITÍVNY: V úrovni polygrafického spracovania kníh sme zaznamenali podstatné zlepšenie. Tento ešte donedávna hlavný problém našich vydavateľov sa zdá byť už vyriešený. Pred niekoľkými rokmi existovala na Slovensku len jedna naozaj kvalitná tlačiareň - Neografa v Martine, schopná splniť najvyššie technické kritériá kladené na knihu ako výrobok. No v poslednom období sa situácia razantne zmenila. Obrovský reklamný boom si vynútil vznik mnohých nových tlačiarň a vyhavenie jestvujúcich (priemerných) špičkových strojovým parkom. Ale čo je ešte dôležitejšie a nevyhnutné k zvýšeniu kvality polygrafických výrobkov - zároveň sa vytvorili samostatné grafické a reprodukčné štúdiá vybavené počítačovou technikou svetovej úrovne. Čiže materiálové a technologické vstupy používané v súčasnosti u nás k výrobe kníh sú rovnocenné s medzinárodným štandardom. To by zaručovalo vznik krásnej knihy na Slovensku solídne základy a dobré perspektívy.

2) SMER NEGATÍVNY: Blokované týchto perspektív však spôsobujú niektoré problémy, prejavujúce sa v oblasti vydavateľskej. Donedávna veľmi dobre prosperovalo na Slovensku asi 25 vydavateľských kolosov, ktoré mali medzi sebou monopolne rozdelený sortiment knižných druhov. V súčasnosti sa počet vydavateľov enormne rozrástol, profitujúc prevažne na vydávaní slovenských mutácií importovaných knižných originálov. Už každý môže vydávať všetko - aj zlé, nepotrebné a neúžitčné knihy, preto vzniká chaos, smerujúci zrejme k jedinému cieľu: zisku. Minulý rok tento trend dospel do alarmujúceho štádia, keď viaceré vydavateľstvá, kedysi každoročne oceňované v súťaži najkrajších kníh a ktoré venovali výtvarnej podobe knihy vždy veľkú pozornosť, buď nevydali ani jeden pôvodný slovenský titul, alebo totálne rezignovali v oblasti výtvarnej. Veľký ekonomický tlak spôsobuje ten paradox, že len málo novozaložených vydavateľstiev si môže dovoliť naplno využívať sice zlepšujúci úroveň, ale drahú prácu tlačiarň a tiež kvality najlepších slovenských výtvarníkov.

NAJKRAJŠIE KNIHY SLOVENSKA 1993

Pohľad na výstavu Najkrajšie knihy Slovenska '93 v bratislavskej Bibiane (19.4. - 15.5. 1994)

View of exhibition The Most Beautiful Books of Slovakia '93 in Bibiana, Bratislava

Blick auf die Ausstellung Schönste Bücher der Slowakei '93 bei Bibiana in Bratislava

04 NAJKRAJŠIE KNIHY SLOVENSKA

MINISTERSTVO KULTÚRY SR
BIBIANA
MATICA SLOVENSKA

VÝSTAVA
EXHIBITION
AUSSTELLUNG

NAJKRAJŠIE knihy Slovenska

Vzniká situácia, umožňujúca taký luxus, že designom knihy (vyžadujúcim špeciálne znalosti a ktorý do značnej miery formuje vkus verejnosti) sa môžu zaoberať stále vo väčšej miere laici. Veď pre oblasť výtvarnú - na rozdiel od iných špecializovaných odborov ľudskej práce - sa každý cíti naslovozatým odborníkom. A práve preto nedokáže svojim knihám vtláčať osobitú tvár, pečať nadčasovej kvality, veriac, že jeho úrovni vkusu sa prispôbiť čitateľ. To sa v budúcnosti musí zmeniť, lebo aj knihu ako všetky ostatné výrobky predáva okrem obsahovej kvality tiež adekvátne kvalitný design a obal. 🐞 Naším hlavným problémom je nedostatok profesionálnych tvorcov, najmä v oblasti typografie. Nečudujme sa preto, že názor vydavateľa na výtvarnú úroveň knihy, ktorý je často minimalizovaný až na agresívne, vyzývavé obálky so všetkými charakteristickými znakmi súčasnej chaotickej doby nemá kto korigovať. Nový, súčasný prístup k základu knižnej architektúry - typografii si vyžaduje ľudí, schopných presadiť svoj kvalifikovaný názor, podložený primeraným školením. No zo študentských prác, zaslaných do súťaže, je zjavné, že v náročnom teréne typografie sa pohybujú ešte neisto a nesmelo. Chýba mi v ich prácach viac osviežujúcich nápadov a experimentovania, veď kde si ho budúci výtvarník môže, ba musí vyskúšať, ak nie v škole? Atmosféra tvorivého laboratória školského ateliéru sa v hektickom tempe praktického života už totiž nezopakuje!

V YDAVATELIA SUPERCIVILIZÁCII

na minuloročnom Frankfurtskom knižnom veľtrhu znovu ohromili výnimočnou syntézou technologicko-výtvarnej úrovne svojich kníh, ktorá ich vyčleňuje do značného predstihu voči nám. A to preto, že aj keby sme sa im už mohli vyrovnáť v technickej úrovni, udržanie adekvátnych výtvarných kvalít pôvodnej slovenskej knihy je už úloha náročnejšia, zatiaľ nespĺnená. 🐞 Ale verím a viem, že na kultivácii vizuálnej podoby slovenskej knihy sa v budúcnosti zúčastnia takí tvorcovia, ktorí budú ochotní vynaložiť nemalé úsilie na permanentné dvíhanie jej úrovne.

.....VLADISLAV ROSTOKA

2)

2. ROČNÍK
SÚTAŽE
NAJKRAJŠIE
KNHINY
SLOVENSKA

Kolekciu

Najkrajšie knihy Slovenska '93
tvorí 19 kníh, vybraných
porotou zo 116 titulov pôvodných
slovenských kníh, ktoré
do súťaže zasialo 38 vydavateľov

05

PRESTIGIOUS DESIGNER'S COMPETITIONS in all European countries and in many other countries of the world include the annual competitions of the most beautiful books. After the last-year's historical first

undertaking of the competition **The Most Beautiful Books of Slovakia** the organisers (Ministry of Culture of the Slovak Republic, Matica Slovenská and Bibiana) followed up with the long years running tradition of the undertaking that used to be held in former Czechoslovakia regularly since 1965. But a long time before - in 1928 - Czechoslovakia became one of the first three countries of the world (after the USA and the Netherlands) to organise such an undertaking. The following number of awards of our books at the competitions of IBA, The World's Most Beautiful Books or BIB demonstrated what an important factor such action, for the development of book culture, can be.

The designer's and polygraphic level of the Slovak book production of 1993 was evaluated by international jury with the aim to select such set of books that would bear the comparison with international competition - especially at the most important exhibitions - "The World's Most Beautiful Books" in Frankfurt and Leipzig. After the last year's participation of Wolfgang Rasch from Stiftung Buchkunst in Frankfurt we obtained another top expert for the jury - Mr. Peter van Lindonk from Breukelen in the Netherlands. This has been an aimed choice, indeed, the high level of graphic design in the Netherlands traditionally evokes consideration and respect of the professional public of the world that calls this country a country of graphic artists. The extraordinary care of the publishers and the educational system of graphic design art targeted also at cultivation of the visual form of the Dutch book can be an example for us as well.

Analysis of a collection of original Slovak books sent for the competition of this year indicates that the situation in our country in book publishing develops paradoxically in two opposite directions.

1) POSITIVE DIRECTION: In the level of designer's elaboration of books we have recorded a substantial improvement. This, recently the main problem of our publishers, seems to have been solved already. Several years ago there was only a single truly quality printing house - Neografia in Martin - able to meet the highest technical criteria laid upon a book as a product. In the most recent period the situation changed dramatically. The vast advertising boom enforced establishment of many new printing houses and equipping of the existing (average) ones with top technology. But what is even more important and necessary for the improvement of the quality of polygraphic products - at the same time, graphic and reproduction studios have been created and equipped with computer technology of the world level. That means that the material and technological inputs used in our country at present for book production meet the international standard. That would guarantee solid grounds and good perspectives for the conception of beautiful book in Slovakia.

2) NEGATIVE DIRECTION: However, certain problems, occurring in the area of publishers, block these perspectives. Until recently, about 25 publishing colossuses were very prosperous having divided the range of book types among themselves in monopolistic manner. At present the number of publishers rose enormously profiting mostly from publishing of Slovak mutations of imported book originals. Everybody can publish anything - including the bad, unnecessary and useless books; this creates chaos directed apparently to the only objective: the profit. In the last year this tendency came to an alarming stage at which several publishers, that used to be

06

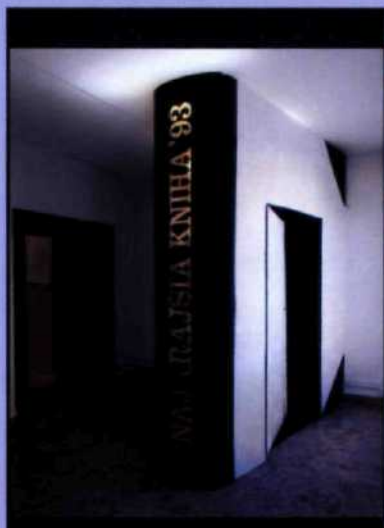
NAJKRAJŠIE
KNIHY
SLOVENSKA

MINISTERSTVO KULTÚRY SR
BIBIANA
MATICA SLOVENSKA

NAJKRAJŠIE KNIHY
1993
SLOVENSKA

2)

2 ND ANNUAL
COMPETITION
OF THE MOST
BEAUTIFUL BOOKS
OF SLOVAKIA

Pohľad na výstavu
Najkrásise knihy Slovenska '93
v Bratislavskej Bibliáne
(19.4. - 15.5. 1994)

View of exhibition
The Most Beautiful Books
of Slovakia '93
in Bibliána, Bratislava

Blick auf die Ausstellung
Schönste Bücher
der Slowakei '93
bei Bibliána in Bratislava

THE MOST BEAUTIFUL BOOKS

of Slovakia

annually awarded at the competition of the most beautiful books and that always used to devote a great attention to the designer's form of a book, either did not publish a single original Slovak title or totally resigned in the area of design! ☞ The great economic pressure causes the paradox where only a small number of newly established publishing houses can afford to fully utilise the level of printing houses' work improved though but expensive; the same being true for the qualities of the best Slovak graphic artists. A situation occurs yielding such a luxury where amateurs can, in ever growing measure, deal with the design of books (requiring special knowledge and forming the taste of the public to a considerable extent). Indeed, in the area or art - in contrast to other special domains of human activity - everyone considers himself/herself an explicit expert. And just that is why he/she is unable to imprint the books with special face, seal of quality of general validity, believing that the reader will adapt to his/her level of taste. This must be changed in the future as the book is, like all other products, sold besides the quality of the contents also by the adequately quality design and cover. ☞ The main problem of ours is the lack of professional authors, especially in the area of typography. Let us not be surprised therefore that there is no one that would correct the view of the publisher on the graphic level of the book often minimised to aggressive provocative covers with all the characteristic signs of the present chaotic era. The new, up-to-date approach to the foundation of the book architecture - typography - requires people able to persuade with their qualified view substantiated with appropriate education and training. However, from the students' works submitted for the competition it is apparent that they still move uncertainly and timidly in the demanding terrain of the typography. I miss more refreshing ideas and experimenting in their works, indeed - where a future designer can test it if not at school? Namely, the atmosphere of creative scholar atelier will be never repeated in the hectic pace of the practical life!

PUBLISHERS OF SUPERCIVILISATIONS at the last year's Frankfurt book fair again impressed with the extraordinary synthesis of technologically and graphic level of their books that sets them to a considerable lead in comparison with us. That is caused by the fact that, even if we could level the technical standard, preservation of the adequate quality of graphic design of original Slovak book represents a more demanding, so far not fulfilled task. ☞ But I believe and know that, in the cultivation of the visual form of the Slovak book, such authors will take part in the future who will be willing to exert significant endeavour to raise its level permanently.

VLADISLAV ROSTOKA

The collection

Most Beautiful Books of Slovakia '93
consists of 19 books
selected by the jury from 116
titles of original Slovak books
sent for the competition
by 38 publishers

ZUM PRESTIGE DESIGNERWETTBEWERB

In allen europäischen Staaten und in manchen anderen Ländern der Welt, gehört der jährliche Wettbewerb der schönsten Bücher.

Nach dem letztjährigen ersten, historischen Jahrgang des Wettbewerbes **die Schönsten Bücher der Slowakei** knüpft der Veranstalter (das Kulturministerium der SR, die Matica Slovenská und Bibiana) auch in diesem Frühling an die langjährige Tradition dieser Veranstaltung an, die in der ehemaligen Tschechoslowakei seit dem Jahr 1965 regelmäßig stattgefunden hat. Aber auch lange vorher - im Jahr 1928 - gehörte die Tschechoslowakei zu einem der ersten drei Staaten (nach den USA und Niederland), die diese Veranstaltungen durchführten. Die zahlreichen Auszeichnungen unserer Bücher bei den Wettbewerben IBA, Schönste Bücher der Welt oder BIB haben bestätigt, welchen wichtigen, stimulierenden Faktor solche Aktionen, für die Entwicklung der Buchkultur darstellen können. Das darstellende und polygraphische Niveau der slowakischen Buchproduktionen des Jahres 1993, bewertete eine Jury, deren Ziel es war, aus der Gesamtheit der Bücher, solche auszuwählen, die in der internationalen Konkurrenz bestehen können - hauptsächlich bei der wichtigsten Ausstellung, der "Die Schönsten Bücher der Welt" in Frankfurt und Leipzig. Nach der letztjährigen Teilnahme von Wolfgang Rasch von der Stiftung Buchkunst in Frankfurt, konnten wir dieses Jahr einen weiteren Spitzenexperten für die Jury gewinnen, Herrn Peter van Lindonk aus Niederland. Das war eine gezielte Wahl, denn das hohe Niveau des graphischen Designs in Niederland erweckt schon traditionell die Anerkennung und den Respekt der Fachöffentlichkeit der Welt, die diesen Staat als Land der Graphiker bezeichnet. Die außergewöhnliche Fürsorge der Verleger und des bildenden Schuwesens, die sich auch auf die Kultivierung der visuellen Gestaltung der niederländischen Bücher bezogen hat, sollte für uns ein Beispiel sein. Die Analyse der Kollektion ursprünglicher slowakischer Bücher, die dieses Jahr zu dem Wettbewerb geschickt worden sind signalisieren, daß sich bei uns die Herausgabe von Büchern paradoxerweise in zwei gegensätzliche Richtungen entwickelt.

1) POSITIVE RICHTUNG: Bei dem Niveau der polygraphischen Verarbeitung der Bücher bemerken wir eine wesentliche Verbesserung. Dieses, unlängst noch das Hauptproblem, scheinen unsere Verleger schon gelöst zu haben. Vor einigen Jahren existierte in der Slowakei nur eine, wirklich qualitativ hochwertige Druckerei - die Neografia in Martin, war in der Lage, die höchsten technischen Kriterien zu erfüllen, die ein Buch als Produkt verlangt. Doch in der letzten Zeit hat sich die Situation rasant verändert. Der starke Boom in der Werbung verursachte die Entstehung zahlreicher Druckereien und die Ausrüstung der bestehenden, (durchschnittlichen) mit Spitzemaschinenparks. Aber noch wichtiger und auch unvermeidlich bei der Erhöhung der Qualität polygraphischer Produkte - die gleichzeitige Entstehung von selbständigen Graphik- und Reproduktionsstudios, die mit Computertechnik mit Weltniveau ausgestattet sind. Also sind die materiellen und technologischen Bedingungen, die gegenwärtig bei uns in der Buchproduktion genutzt werden, dem internationalen Standard ebenbürtig. Das würde in der Slowakei, der Entstehung schöner Bücher eine solide Basis und gute Perspektiven garantieren.

2) NEGATIVE RICHTUNG: Einige Probleme, die sich im Bereich der Verleger offenbaren, verursachen jedoch eine Blockierung dieser Perspektiven. In der Slowakei prosperierten bis vor kurzem ungefähr 25 Verlagskolosse sehr gut, die das Sortiment der Bucharten, monopolistisch untereinander verteilt hatten. In der Gegenwart ist die Zahl der Verleger enorm

angewachsen, die überwiegend von der Herausgabe slowakischer Mutationen importierter Buchoriginale profitieren. Schon jetzt kann jeder, alles herausgeben - auch schlechte, unnötige und nicht nützliche Bücher, deshalb entsteht ein Chaos, offenkundig mit der Richtung zu einem einzigen Ziel: dem Gewinn. Im letzten Jahr erreichte dieser Trend ein alarmierendes Stadium, da mehrere Verleger, die früher jedes Jahr beim Wettbewerb der schönsten Bücher gewürdigt wurden und der Darstellungsform der Bücher immer große Aufmerksamkeit schenkten, entweder kein einziges ursprünglich slowakisches Buch herausgegeben haben, oder im Bereich der Darstellung total resigniert haben. Der große wirtschaftliche Druck verursacht das Paradoxium, daß es sich nur wenige, neugegründete Verlage leisten können, in vollem Maße das verbesserte Niveau der teuer arbeitenden Druckereien und der besten slowakischen bildenden Künstler zu nutzen. Es entsteht eine Situation, die so einen Luxus ermöglicht, daß sich in stetig größer werdendem Maße, Laien mit dem Design von Büchern (das spezielle Kenntnisse erfordert und das in beträchtlichem Maße den Geschmack der Öffentlichkeit formt) beschäftigen können. Doch in dem Bereich der bildenden Kunst - unterschiedlich von anderen spezialisierten Fächern der menschlichen Arbeit - fühlt sich jedermann wie ein echter Fachmann. Und eben deshalb ist er nicht in der Lage den Büchern den Stempel des eigenen Äußeren, der zeitlosen Qualität einzuprägen, mit dem Glauben, daß sich der Leser dem Niveau seines Geschmacks anpassen wird. Dies muß sich in der Zukunft ändern, denn so wie bei allen anderen Produkten wird das Buch nicht nur durch die Qualität des Inhalts, sondern auch durch die adäquate Qualität des Designs und des Umschlages verkauft.

Unser Hauptproblem ist der Mangel an professionellen Schöpfern, besonders im Bereich der Typographie. Wunders wir uns also nicht, daß sich niemand findet, der die Ansicht des Verlegers ändert, die sich bei dem darstellenden Niveau des Buches, oft nur auf aggressive, provokative Umschläge, mit allen charakteristischen Zeichen der gegenwärtigen chaotischen Zeit beschränkt. Das neue gegenwärtige Angehen, der Grundlage der Bucharchitektur - Typographie, erfordert Menschen, die in der Lage sind, ihre qualifizierte Ansicht durchzusetzen, die durch eine angemessene Schöpfung unterstützt wird. Aus den Studentenarbeiten, die in den Wettbewerb eingeschickt wurden, ist es jedoch ersichtlich, daß sie sich im anspruchsvollen Terrain der Typographie noch schüchtern und unsicher bewegen. In ihren Arbeiten vermisse ich mehrere erfrischende Ideen und Experimente, doch wo kann oder soll sich der werdende bildende Künstler erproben wenn nicht in der Schule? Die Atmosphäre des schöpferischen Laboratoriums eines Schultellers, wird sich im hektischen Tempo des praktischen Lebens nicht mehr wiederholen!

VERLEGEN DER SUPERZIVILISATIONEN haben im letzten Jahr auf der Frankfurter Buchmesse, wieder mit der außerordentlichen Synthese des technologischen und darstellenden Niveaus ihrer Bücher beeindruckt, was ihnen uns gegenüber, zu einem beträchtlichen Vorsprung verhilft. Auch wenn wir im technischen Bereich ihr Niveau erreichen könnten, ist die Erhaltung adäquater darstellender Qualitäten des ursprünglichen slowakischen Buches, eine anspruchsvollere Aufgabe, die bis jetzt noch nicht erfüllt wurde. Aber ich glaube daran und ich weiß, daß sich in Zukunft solche Schöpfer an der Kultivierung des visuellen Aussehens des slowakischen Buches beteiligen werden, die bereit sein werden, eine große Bestrebung zur permanenten Erhöhung ihres Niveaus zu zeigen.

VLADISLAV ROSTOKA

08

NAJKRAJŠIE
KNIHY
SLOVENSKA

MINISTERSTVO KULTÚRY SR
BIBIANA
MATICA SLOVENSKA

Kollektion die

Schönsten Bücher der Slowakei '93
bestehend aus 19 Büchern
die eine Jury aus 116 Titeln
ursprünglicher slowakischer
Verlegern in dem Wettbewerb
geschickt worden sind

Bücher

SCHÖNSTEN

of Slovakia

View of concurrent exhibition
The Most Beautiful Books
of the Netherlands '93
in Bratislava, Bratislava

Pohľad na súbežnú výstavu
Najkrajšie knihy Holandska '93
v bratislavskej Bibliáne
(19.4. - 15.5. 1994)

2)

2. JAHRGANG DES
WETTBEWERBES
DIE SCHÖNSTEN
BÜCHER
DER SLOWAKEI

09

Blick auf die
begleitende Ausstellung
Schönste Bücher Niederlands '93
bei Bibliäne in Bratislava

Predseda poroty:

ROSTOKA VLADISLAV ... akademický maliar

Členovia poroty:

CIPÁR MIROSLAV ... akademický maliar

ĎURÍK PETER ... grafický úpravca

Dr. ĎURIŠINOVÁ ĽUBICA ... Ministerstvo kultúry

Ing. FERENEC PETER ... polygraf

GREČNER DUŠAN ... akademický maliar

ILÁŠ MILAN ... polygraf

Dr. KOMORA GERHARD ... teoretik umenia

Mgr. KRÁLIK JURAJ ... fotograf

Mgr. KIANIČKA ĽUBOMÍR ... Matica slovenská

LEDERLEITNER MILAN ... polygraf

Dr. MATÁK MÁRIUS ... teoretik umenia

MACHAJDÍK MILAN ... akademický maliar

ŠEVELLOVÁ-ŠUTEKOVÁ KATARÍNA ... ak. mal.

ŠTANCOVÁ KAMILA ... akademická maliarka

VAN LINDONK PETER ... vydavateľ, Holandsko

Tajomníčka poroty:

ŠKROBÁNKOVÁ VERONIKA

MEMBERS OF JURY
JURY MITGLIEDER

členovia poroty

Pohľad na rokovanie
poroty súťaže
v Bratislavskej Bibliáne
(8. marca 1994)

View of consultation
of the competition jury
in Bratislava's Bibiana
(March 8 - 1994)

Blick auf die Tagung
der Wettbewerbs Jury
bei Bibiana in Bratislava
(8. März 1994)

10

NAJKRAJŠIE
KNIHY
SLOVENSKA

MINISTERSTVO KULTÚRY SR
BIBIANA
MATICA SLOVENSKA

NAJKRAJŠIE KNIHY SLOVENSKA

3
9

1994

CENY

AWARDS

PREISES

2. ROČNÍK
SUTAZE
NAJKRAJŠIE
KNIHY
SLOVENSKA

2

2ND ANNUAL
COMPETITION
OF THE MOST
BEAUTIFUL BOOKS
OF SLOVAKIA

2. JAHRGANG
DES WETTBEWERBS
DIE SCHÖNSTEN
BÜCHER
DER SLOWAKEI

Cena Ministerstva kultúry

za ilustrácie

PETER ČISÁRIK

Ján Uličiansky : Máme Emu

Buvik

Cena Ministerstva kultúry

za grafickú úpravu

PETER ĎURÍK

Štefan Drug : Vladimír Clementis

Osveta

Cena Ministerstva kultúry

za grafickú úpravu

VLADISLAV ROSTOKA

Plagát '91, Bank Art 1994,

katalóg Najkrajšie knihy Slovenska '92

Cena Ministerstva kultúry

za vydavateľskú starostlivosť

YD V A T E L S T V O M O D R Ý P E T E R

Not Waiting for Miracles

Cena Ministerstva kultúry

za málonákladovú publikáciu

YVONA JANDÁRKOVÁ

Znamení osudu

Vysoká škola výtvrných umení

Cena Zväzu polygrafie na Slovensku

BRATISLAVSKÉ TLAČIARNE

Slovenský raj, Plagát '91, Bank Art 1994,

katalóg Najkrajšie knihy Slovenska '92

Cena Matice slovenskej

za študentskú prácu

MAREK ORMANDÍK

I love YU

Vysoká škola výtvarných umení

11

Cena Bibiany

za najkrajšiu detskú knihu

BUVIK

Máme Emu

Vedecká a odborná literatúra

- 01 Štefan Drug :
VLADIMÍR CLEMENTIS
Osveta

Krásna literatúra

- 02 Kolektív:
NOT WAITING FOR MIRACLES
Modrý Peter

- 03 Charles Baudelaire :
KVETY ZLA
Slovenský spisovateľ

- 04 Publius Vergilius Maro:
BUKOLIKY A RECEPTY
SALERSKEJ LEKÁRSKEJ ŠKOLY
Slovenský spisovateľ

- 05 Ernst Jandl :
ŽLTÝ PES
Slovenský spisovateľ

Literatúra pre deti a mládež

- 06 Plichtová Jana:
KNIHA O ALEBO, ALEBO KNIHA
PRE DETI O ĽUDSKEJ PAMÄTI
Európska kultúrna nadácia

- 07 O VETERNOM KRÁLOVI
A INÉ ROZPRÁVKY
Slovart

- 08 Ján Uličiansky :
MÁME EMU
Buvik

- 12 NAJKRAJŠIE
KNIHY
SLOVENSKA
MINISTERSTVO KULTÚRY SR
BIBLIANA
MATICA SLOVENSKA

Kolekcia
Najkrajšie knihy Slovenska '93

The collection
Most Beautiful Books of Slovakia '93

Kollektion die
Schönsten Bücher der Slowakei '93

Blick auf die Ausstellung
Schönste Bücher
der Slowakei '93
bei Bibiana in Bratislava

View of exhibition
The Most Beautiful Books
of Slovakia '93
in Bibiana, Bratislava

Pohľad na výstavu
Najkrajšie knihy Slovenska '93
v Bratislavskej Bibiane
(19.4. - 15.5. 1994)

- 09** Pavol Dobšínský, Peter Glocko
NEBESKÁ SLÁVA
Fatrin Books

*Knihy o výtvarnom umení
a obrazové publikácie*

- 10** Ladislav Jiroušek
SLOVENSKÝ RAJ
Bambow pressatelier

- 11** Kolektív
PLAGÁT '91
Agentúra O.K.O.
Slovenské Design Centrum
Slovenská výtvarná únia

- 12** Václav Macek
PETER ŽUPNÍK
Osveta

*Priležitostné a bibliofílské tlače,
málonákladové knihy*

- 13** BANK ART 1994
Všeobecná úverová banka
Agentúra O.K.O.

- 14** NAJKRAJŠIE KNIHY
SLOVENSKA '92
Bibiana

- 15** Martin Kasarda
REBELIÁDA
Nitrianska štátna galéria

- 16** Erik Groch
O ČLOVEKU
Timotej

- 17** Yvona Jandáková
ZNAMENÍ OSUDU
Vysoká škola výtvarných umení

*Študijné práce poslucháčov
výtvarných škôl*

- 18** Marek Ormandík
I LOVE YU
Vysoká škola výtvarných umení

- 19** Jorge Luis Borges
FANTASTICKÁ ZOOLOGIE
Vysoká škola výtvarných umení

2. ROČNÍK
SÚTAŽE
NAJKRAJŠIE
KNIHY
SLOVENSKA

2. JAHRGANG
DES WETTBEWERBES
DIE SCHÖNSTEN
BÜCHER
DER SLOWAKEI

2)

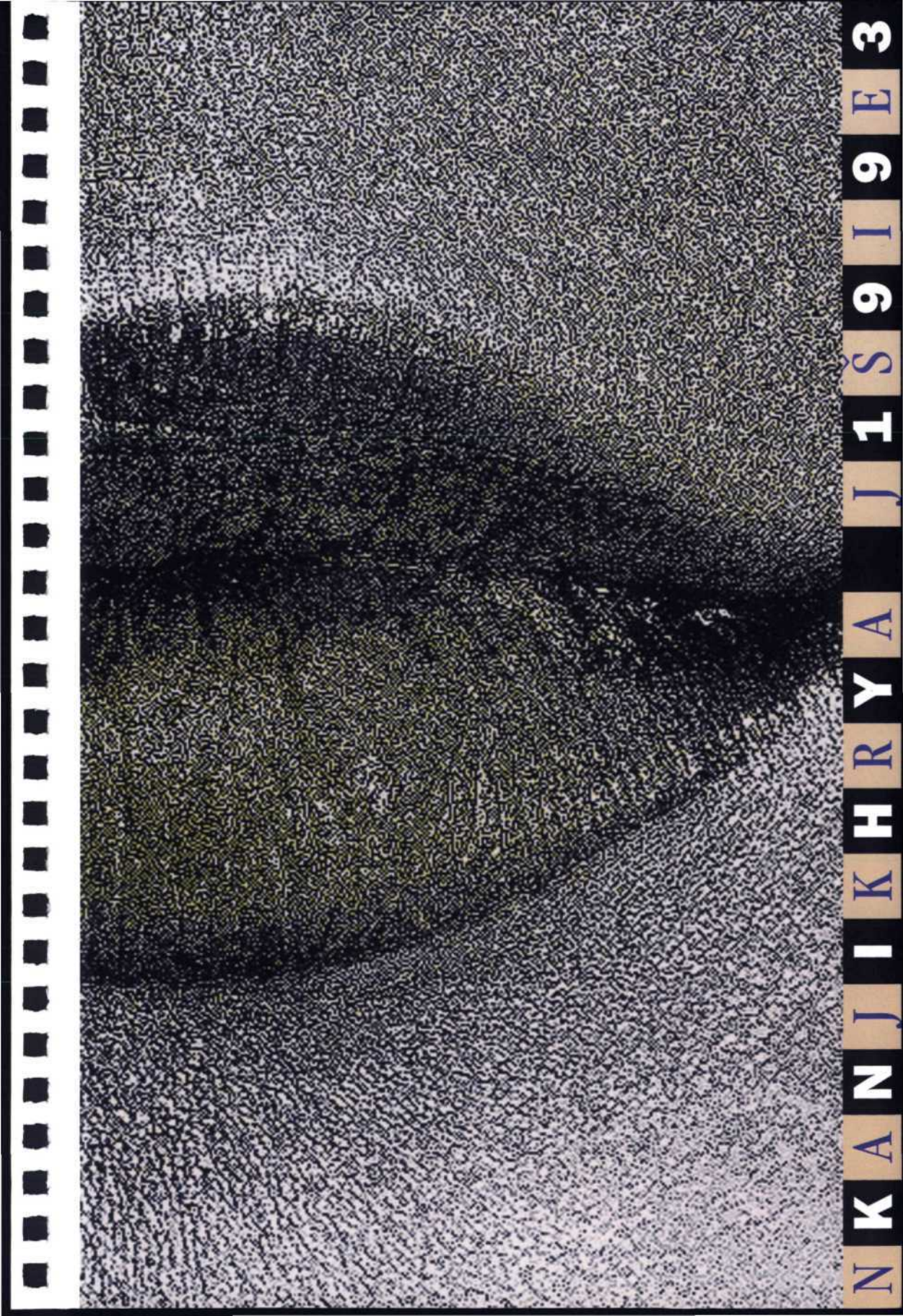
2 ND ANNUAL
COMPETITION
OF THE MOST
BEAUTIFUL BOOKS
OF SLOVAKIA

Najkrajšie knihy Slovenska

Most Beautiful Books of Slovakia

Schönsten Bücher der Slowakei

N K A N J I K H R Y A J 1 S 9 I 9 E 3

КНИЖ

BOOK

BÜCHER

Štefan Drug

17

VLADIMÍR CLEMENTIS

VEDECKÁ A ODBORNÁ LITERATÚRA

Graficky upravil Peter Ďurík

Ilustračné snímky archív Matice slovenskej

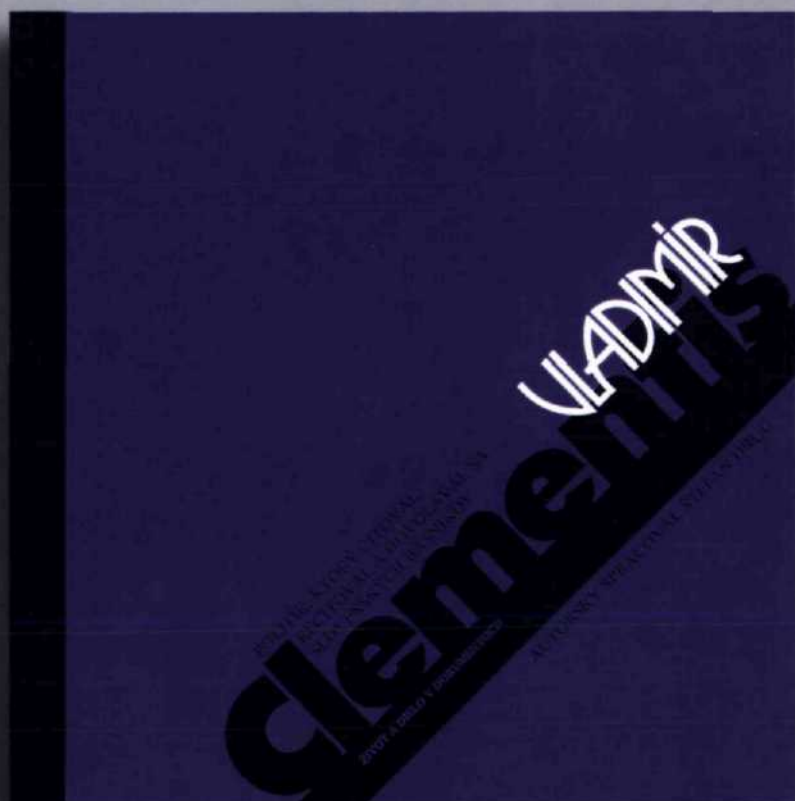
Náklad 1000 výtlačkov, rozsah 437 strán, formát 190 x 190 mm

cena 79,- Sk

Vytlačila Tlačiareň BB

Vydala Osveta

ISBN 80 - 217 - 0434 - 9

NOT WAITING FOR MIRACLES

KRÁSNA LITERATÚRA

Ilustroval, graficky upravil, väzbu a prebal navrhol Peter Grísa

Texty slovenských básnikov preložil James S. Smith

Náklad 2000 výtlačkov, rozsah 186 strán, formát 290 x 170 mm

cena 9,95 libier / 100,- Sk

Vytlačil Polypress Levoča

Vydalo vydavateľstvo Modrý Peter

ISBN 80 - 85515 - 04 - 0

Charles Baudelaire

19

KVETY ZLA

KRÁSNA LITERATURA

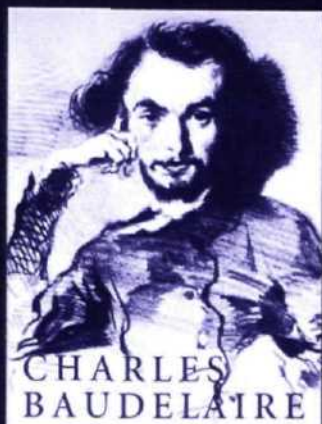
Graficky upravil Lubomír Krátky

Z francúzskeho originálu vybral, preložil, kalendárium a doslov napísal Ján Švantner
Náklad 2000 výtlačkov, rozsah 184 strán, formát 159 x 200 mm
cena 50,- Sk (pre členov KMP 37,- Sk)

Vytlačila Tlačiareň BB

Vydal Slovenský spisovateľ

ISBN 80 - 220 - 0464 - 2

CHARLES
BAUDELAIRE*Kvety zla*

BUKOLIKY A RECEPTY SALERSKEJ LEKÁRSKEJ ŠKOLY
 KRÁSNA LITERATÚRA

Graficky upravil Ľubomír Krátky

Z rozličných originálov vybral, poznámky a doslov napísal Viliam Turčány

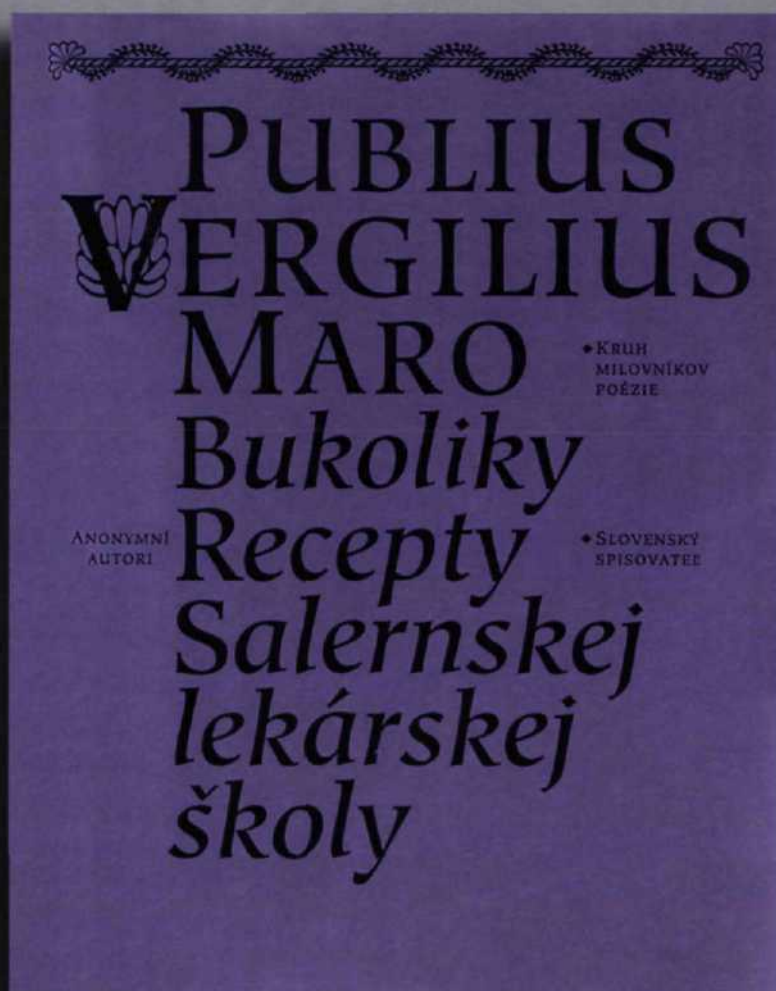
Náklad 1200 výtlačkov, rozsah 135 strán, formát 159 x 200 mm

cena 50,- Sk (pre členov KMP 36,- Sk)

Vydala Tlačiareň BB

Vydal Slovenský spisovateľ

ISBN 80 - 220 - 0452 - 9

Ernst Jandl

21

ŽLTÝ PES

KRÁSNA LITERATURA

Graficky upravil Ľubomír Krátky

Výber z nemeckého originálu zostavil a preložil Milan Richter

V knihe sú použité autorove kresby

Náklad 600 výtlačkov, rozsah 135 strán, formát 159 x 200 mm

cena 50,- Sk (pre členov KMP 36,- Sk)

Vytlačila Tlačiareň BB

Vydal Slovenský spisovateľ

ISBN 80 - 220 - 0439 - 1

ERNST JANDL

ERNST
JANDL

ŽLTÝ PES pes

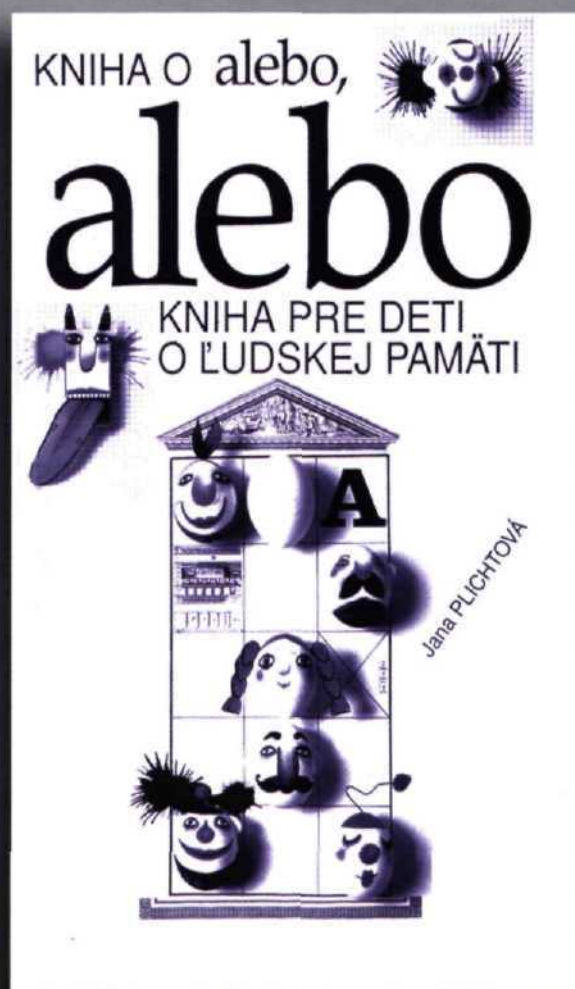
SLOVENSKÝ
SPISOVATEĽKRUH
MILOVNÍKOV
POÉZIE

Jana Plichtová

KNIHA O ALEBO, ALEBO KNIHA PRE DETI O ĽUDSKEJ PAMÄTI

LITERATÚRA PRE DETI A MLÁDEŽ

Ilustrovala Eva Farkašová
 typografia Design Rosmány s.r.o.
 Náklad 1000 výtlačkov, rozsah 102 strán, formát 175 x 300 mm
 cena 100,- Sk
 Vytlačil Danubiaprint
 Vydal Česko - slovenský výbor Európskej kultúrnej nadácie
 ISBN 80 - 85681 - 02 - 1

O VETERNOM KRÁĽOVI A INÉ ROZPRÁVKY

LITERATÚRA PRE DETI A MLÁDEŽ

Ilustroval, graficky upravil, väzbu a prebal navrhol Vladimír Machaj

Texty vybrala a prerozprávala Viera Janusová

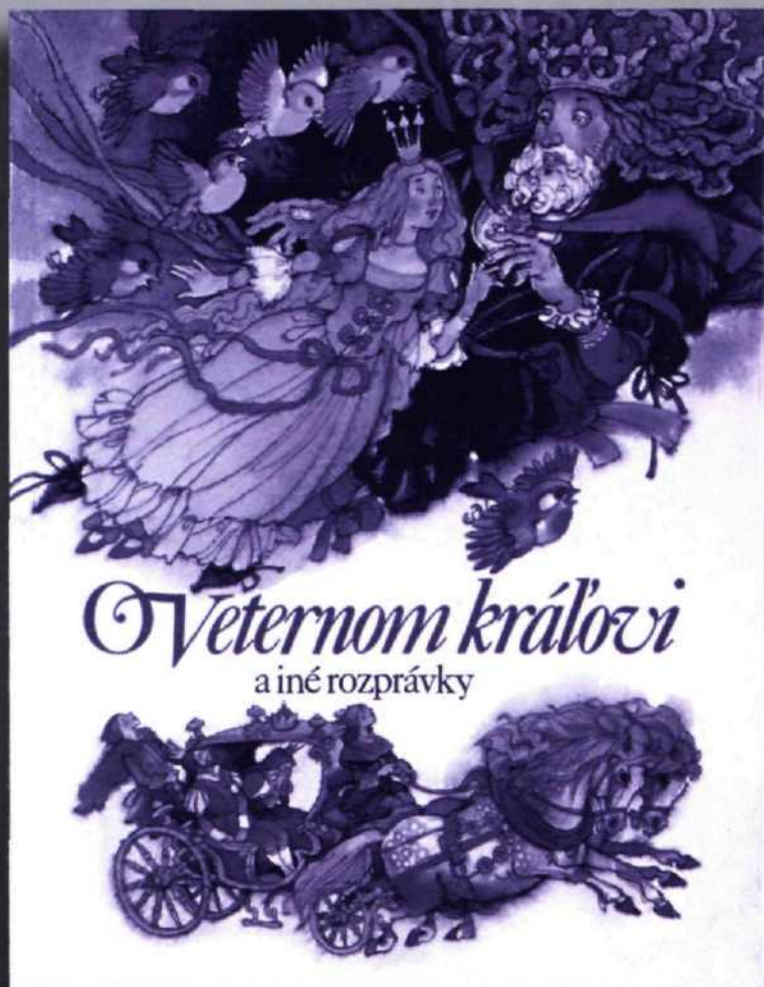
Náklad 2955 výtlačkov, rozsah 170 strán, formát 230 x 297 mm

cena 119,- Sk

Vytlačili Východoslovenské tlačiarne

Vydalo Vydavateľstvo Slovart

ISBN 80 - 85163 - 23 - 3

MÁME EMU

LITERATÚRA PRE DETI A MLÁDEŽ

Ilustroval, graficky upravil, prebal a väzbu navrhol Peter Čisárik

Náklad 3500 výtlačkov, rozsah 30 strán, formát 305 x 220 mm

cena 88,- Sk

Vydavateľ Slovenská Grafia

Vydalo vydavateľstvo BUVIK

ISBN 80 - 85507 - 12 - 9

Pavol Dobšinský, Peter Glocko

25

NEBESKÁ SLÁVA

LITERATÚRA PRE DETI A MLÁDEŽ

Ilustrovali a väzbu navrhli Dušan Kállay, Kamila Štanclová a Katarína Ševellová - Šuteková

Návrh grafickej úpravy Branislav Slezáček

Návrh na prebal Dušan Kállay

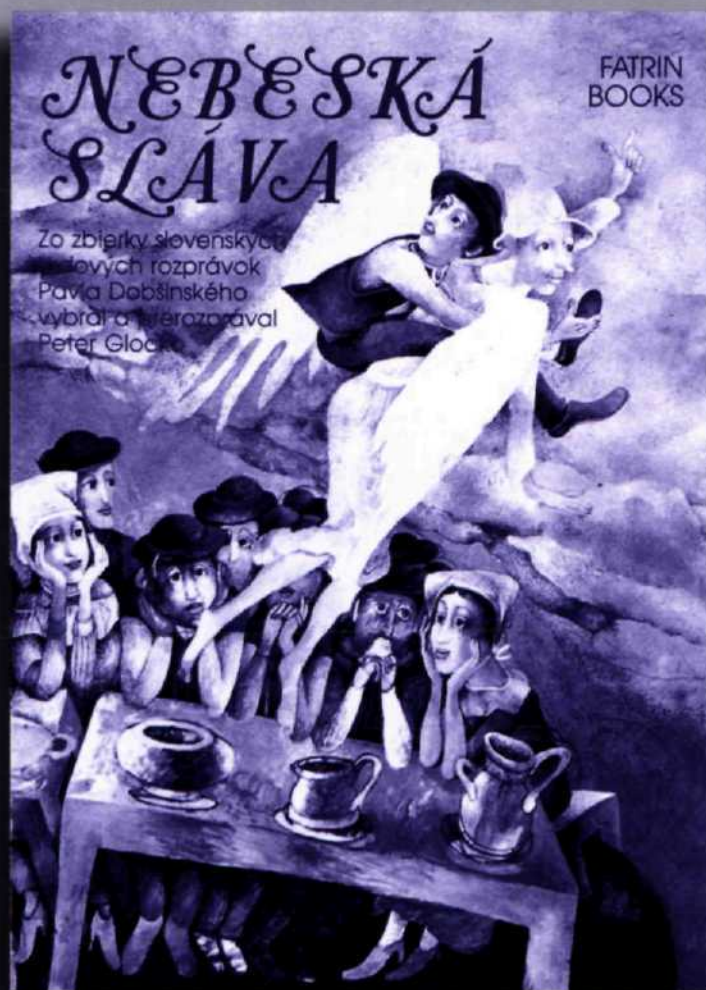
Náklad 6976 výtlačkov, rozsah 160 strán, formát 210 x 290 mm

cena 98,- Sk

Vytlačil Vojenský kartografický ústav

Vydalo vydavateľstvo Fatrin Books

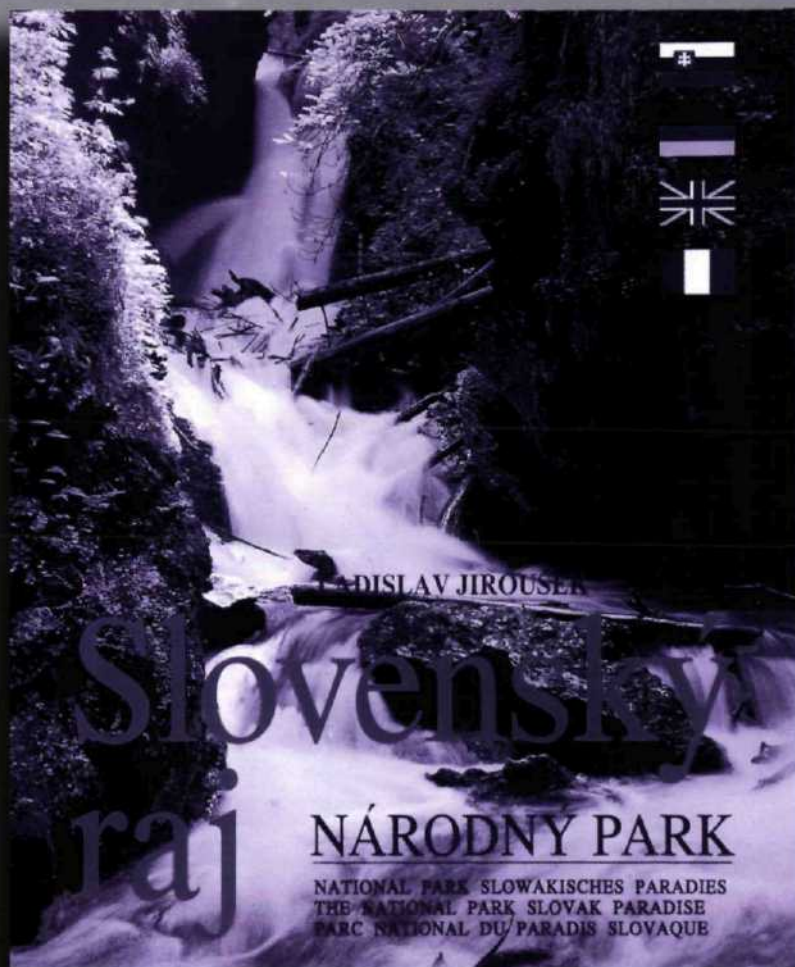
ISBN 80 - 7155 - 010 - 8

SLOVENSKÝ RAJ

KNIHY O VYTVARNOM UMENI A OBRAZOVE PUBLIKÁCIE

Fotografie Ladislav Jiroušek a Ladislav Novotný
 Prebal, väzba a grafická úprava Róbert Brož
 Text Michal Kozák a Ladislav Jiroušek
 Preklady Magda Šimková, Marta Urbanová a Jana Čepčányová
 Náklad 2500 výtlačkov, rozsah 194 strán, formát 235 x 280 mm
 cena 200,- Sk
 Vytlačili Bratislavské tlačiarne
 Vydal Bambow pressatelier
 ISBN 80 - 217 - 0497 - 7

PLAGÁT (1) '91

KNIHY O VYTVARNOM UMENI A OBRAZOVE PUBLIKACIE

Grafický design Vladislav Rostoka

Fotografie Juraj Králik a Blažej Vittek

Texty Dušan Junek, Gerhard Komora, István Orosz, Jan Rajlich a Vladislav Rostoka

Preklad Irena Melušová a Martin Styan

Náklad neuvedený, rozsah 128 strán, formát 210 x 280 mm

cena - účelová publikácia (nepredajná)

Vytlačili Bratislavské tlačiarne

Vydala Agentúra O.K.O., Slovenské Design Centrum a Slovenská výtvarná únia

ISBN 80 - 900939 - 2 - 2

PETER ŽUPNÍK

KNIHY O VÝTVARNOM UMENÍ A OBRAZOVÉ PUBLIKÁCIE

Fotografie Peter Župník

Prebal, väzba a grafická úprava Daniel Růžička

Preklady Peter Tkáč, Anna Bernátová, Eudovít Dedík a Beáta Župníková

Náklad 3000 výtlačkov, rozsah 118 strán, formát 190 x 190 mm

cena 100,- Sk

Vytlačila Neografia

Vydalo vydavateľstvo Osveta

ISBN 80 - 217 - 0559 - 0

Kolektív

29

BANK ART 1994

PRILEŽITOSTNÉ A BIBLIOFILSKÉ TLAČE A KNIHY

Ilustrovalo 12 slovenských výtvarníkov

Fotografie Juraj Králik a Pavel Meluš

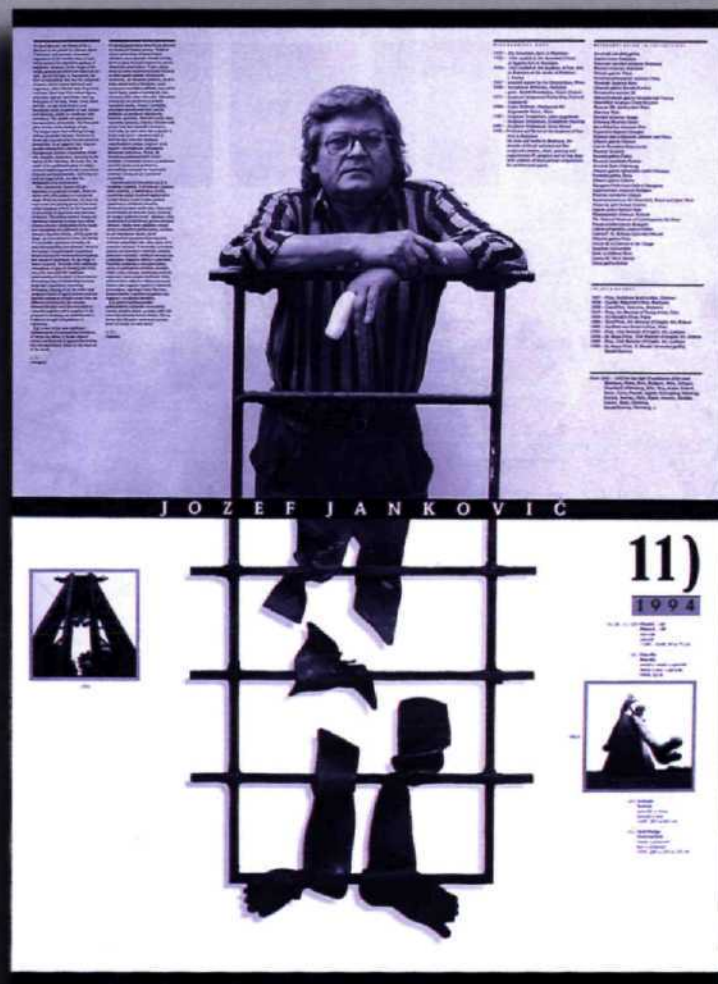
Grafický design Vladislav Rostoka

Náklad 2000 výtlačkov, rozsah 26 strán, formát 480 x 600 mm

cena - účelová publikácia (nepredajné)

Vytlačili Bratislavské tlačiarne

Vydala Všeobecná úverová banka a Agentúra O.K.O.

Cena Ministerstva kultúry SR
za grafickú úpravu
Vladislavovi Rostokovi

Cena Zväzu polygrafie
na Slovensku
Bratislavským tlačiarňam

NAJKRAJŠIE KNIHY SLOVENSKA '92

PRILEŽITOSTNÉ A BIBLIOFILSKÉ TLACE A KNIHY

Grafický design Vladislav Rostoka

Fotografie Juraj Králik

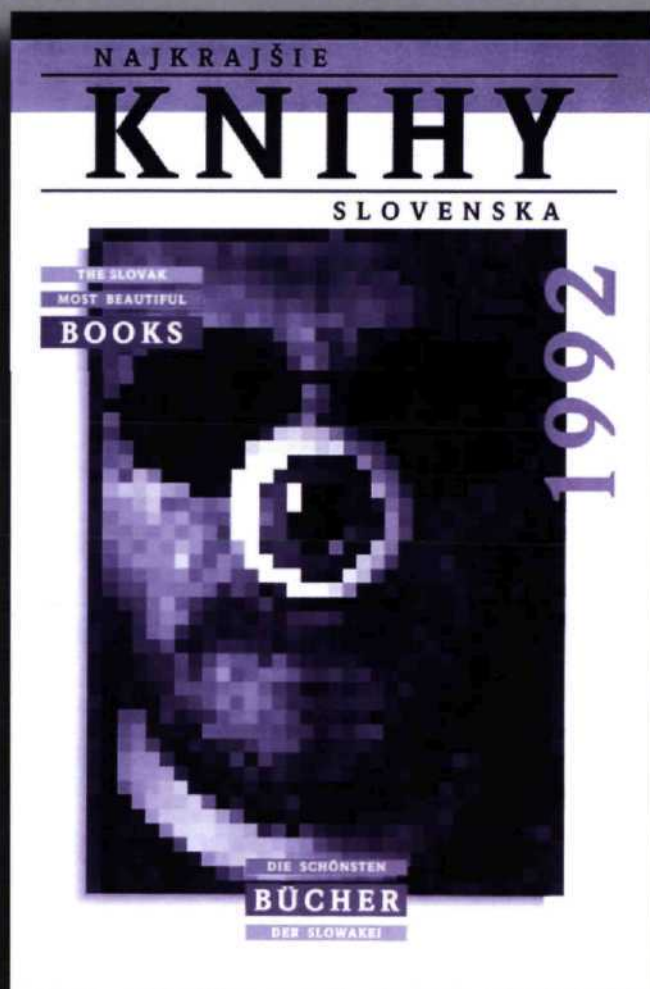
Náklad 1000 výtlačkov, rozsah 40 strán, formát 160 x 240 mm

cena - účelová publikácia (nepredajné)

Vydali Bratislavské tlačiarne

Vydala Bibiana

ISBN 80 - 900939 - 7 - 3

Martin Kasarda

31

REBELIÁDA

PRILEŽITOSTNÉ A BIBLIOFILSKÉ TLACE A KNIHY

Ilustroval Karol Felix

Návrh grafickej úpravy, väzby a prebalu Ladislav Sevela

Náklad 120 výtlačkov, rozsah 16 strán a 6 voľných grafických listov, formát 310 x 450 mm

cena 4000,- Sk

Vytlačili N - Print Nitra (text) a M'Art Print Nitra (grafické listy)

Vydala Nitrianska štátna galéria

ISBN 80 - 85746 - 03 - 4

K. Felix

O ČLOVEKU

PRILEZITOSTNE A BIBLIOFILSKE TLAČE A KNÍHY

Ilustroval Ľuboslav Paľo

Grafická úprava a návrh väzby Erik Groch

Náklad 80 výtlačkov, rozsah 20 strán, formát 353 x 500 mm

cena 4000,- Sk

Vydala a vyťažila knižná dielňa Timotej

Ale keď by videlto strom, keď sa ho spýtal:

„A podľa te moudrosť?“

„Môj strom a tak nepoznáš,“ odpovedá

strom.

A keď odpoveď má, že je moudrý

„A keď strom spýtal sa ho,

„Môj strom a tak nepoznáš,“ povedal

strom.

A, and the woodcutter asked him:

„A podľa te príroda má te strom?“

„Stromovi sa strom a strom,

„Môj strom a tak nepoznáš,“ povedal

strom. woodcutter

A príroda je strom,

Yvona Jandáková

33

ZNAMENÍ OSUDU

PRILEZITOSTNÉ A BIBLIOFILSKÉ TLACE A KNIHY

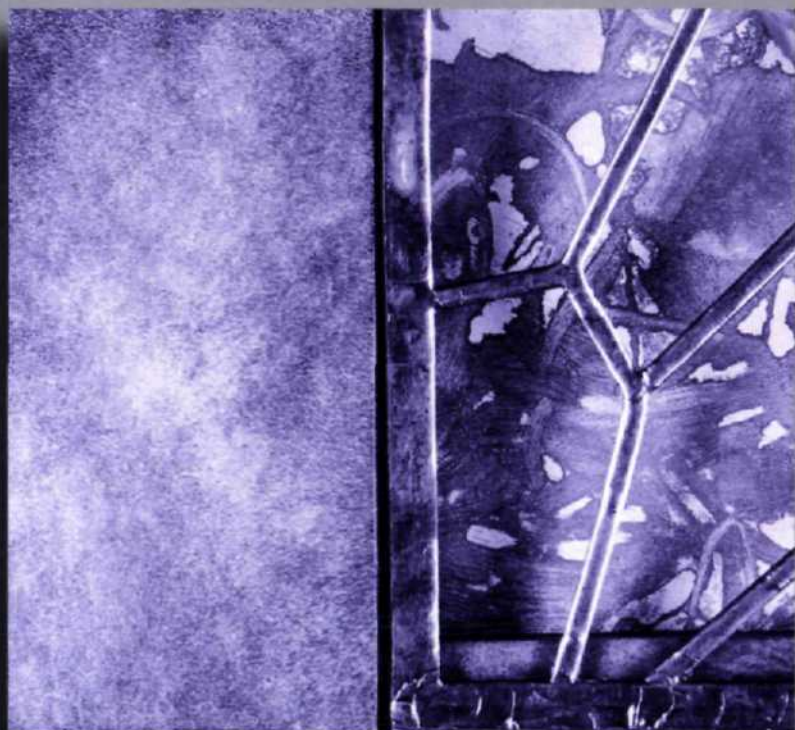
Ilustrovala, graficky upravila, väzbu a prebal navrhla Yvona Jandáková

Náklad 6 výtlačkov, rozsah 90 strán, formát 200 x 285 mm

cena 2500,- Sk

Vytlačené v grafických dielňach Vysokej školy výtvarných umení

Vydala Vysoká škola výtvarných umení

I LOVE YU

STUDIJNE PRÁCE POSLUCHAČOV VYTVARNÝCH ŠKÔL

Ilustroval Marek Ormandík

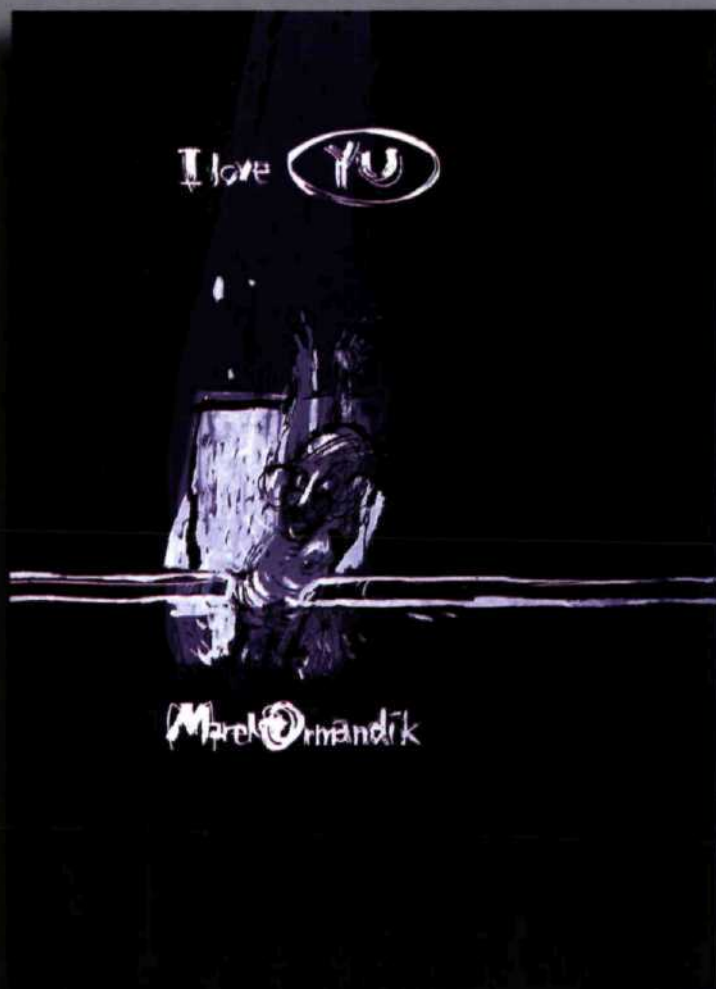
Grafická úprava Emil Drlíčiak

Náklad 10 výtlačkov, rozsah 6 voľných grafických listov v pevnom obale, formát 475 x 645 mm

cena 9600,- Sk

Vytlačené v grafických dielniach Vysokej školy výtvarných umení

Vydala Vysoká škola výtvarných umení

Jorge Luis Borges

35

FANTASTICKÁ ZOOLOGIE

STUDIJNÉ PRÁCE POSLUCHAČOV VÝTVARNÝCH ŠKOL

Ilustroval, graficky upravil a vytlačil Pavol Megyesi

Náklad 10 výtlačkov, rozsah 8 strán, formát 220 x 300 mm

cena 3000,- Sk

Vytlačené v grafických dielňach Vysokej školy výtvarných umení

Vydala Vysoká škola výtvarných umení

ZARATAN

*Snail ve všech dobách a v každé
zomápnuté šifre se vyprávěla pověst
o plavcích, kteří se vylodí na nějakém
bezejmenném ostrově a ten ostrov najednou
otřívne, ponoří se a stáhne námořníky
s sebou do hlubin.*

Najkrajšie K N I H Y Slovenska

Most beautiful B O O K S of Slovakia

Schönsten B Ü C H E R der Slowakei

Secretariat The Most Beautiful Books

Panská 41

814 99 Bratislava

Slovak Republic

Tel : 0042/07/ 333 550

Fax: 0042/07/ 334 986

Address

36

NAJKRAJŠIE
KNIHY
SLOVENSKÁ

MINISTERSTVO KULTÚRY SR
BIBLIANA
MATICA SLOVENSKÁ

K N I H Y
B O O K
B Ü C H E

Autori	strana	
BAUDELAIRE Charles	10	15
BORGES Jorge Luis	11	31
DOBŠINSKÝ Pavol	11	31
DRUG Štefan	10	13
GLOCKO Peter	11	21
GROCH Erik	11	28
JANDÁKOVÁ Yvona	11	39
JANDL Ernst	10	17
JANUSOVÁ Viera		19
JIROUŠEK Ladislav		22
JUNEK Dušan		23
KASARDA Martin	11	27
KOMORA Gerhard	08	23
KOZÁK Michal		22
MACEK Václav	11	24
MARO Publius Vergilius	10	16
ORMANDÍK Marek	11	30
OROSZ István		23
PLICHTOVÁ Jana	10	18
RAJLICH Jan		23
RICHTER Milan		17
ROSTOKA Vladislav		23
ŠVANTNER Ján		15
TURČÁNY Viliam		16
ULIČIANSKY Ján	10	20

BROŽ Róbert					22
ČISÁRIK Peter	09				20
DESIGN Rosmáňy					18
DRLIČIAK Emil					30
ĎURÍK Peter	08	09			13
FARKAŠOVÁ Eva					18
FELIX Karol					27
GRÍSA Peter					14
GROCH Erik					28
JANDÁKOVÁ Yvona	09				29
JIROUŠEK Ladislav					22
KÁLLAY Dušan					21
KRÁLIK Juraj	08	23	25		26
KRÁTKY Ľubomír	15	16			17
MEGYESI Pavol					31
MELUŠ Pavel					25
MACHAJ Vladimír					19
NOVOTNÝ Ladislav					22
ORMANDÍK Marek				09	30
PACO Ľuboslav					28
ROSTOKA Vladislav	08	09	23	25	26
RŮŽIČKA Daniel					24
SLEZÁČEK Branislav					21
ŠEVELLA Ladislav					27
ŠEVELLOVÁ-ŠUTEKOVÁ Katarína	08				21
ŠTANČLOVÁ Kamila	08				21
VITTEK Blažej					23
ŽUPNÍK Peter	11				24

Tlačiarne

strana

BRATISLAVSKÉ TLAČIARNE Bratislava	09	22	23	25	26
DANUBIAPRINT Bratislava					18
GRAFICKÉ DIELNE VYSOKEJ ŠKOLY VÝTVARNÝCH UMENÍ Bratislava		29	30		31
M'ART PRINT Nitra					27
N-PRINT Nitra					27
NEOGRAFIA Martin					24
POLYPRESS Levoča					14
SLOVENSKÁ GRAFIA Bratislava					20
TIMOTEJ Košice					28
TLAČIARNE BB Banská Bystrica	13	15	16		17
VOJENSKÝ KARTOGRAFICKÝ ÚSTAV Harmanec					21
VÝCHODOSLOVENSKÉ TLAČIARNE Košice					19

Vydavatelia

strana

AGENTÚRA O.K.O. Bratislava		11	23	25	
BIBIANA Bratislava			11		26
BAMBOW PRESSATELIER Spišská Nová Ves			11		22
BUVIK Bratislava	09	10	20		
ČESKO-SLOVENSKÝ VÝBOR EURÓPSKEJ KULTÚRNEJ NADÁCIE Bratislava		10			18
FATRIN BOOKS Martin			11		21
MODRÝ PETER Levoča	09	10	14		
NITRIANSKA ŠTÁTNA GALÉRIA Nitra			11		27
OSVETA Martin	09	10	11	13	24
SLOVART Bratislava			10		19
SLOVENSKÁ VÝTVARNÁ ÚNIA Bratislava			11		23
SLOVENSKÉ DESIGN CENTRUM Bratislava			11		23
SLOVENSKÝ SPISOVATEĽ Bratislava	10	15	16	17	
TIMOTEJ Košice			11		28
VŠEOBECNÁ ÚVEROVÁ BANKA Bratislava					25
VYSOKÁ ŠKOLA VÝTVARNÝCH UMENÍ Bratislava	09	11	29	30	31

Najkrajšie K N I H Y Slovenska 1 9 9 3

Most beautiful B O O K S of Slovakia 1 9 9 3

Schönsten B Ü C H E R der Slowakei 1 9 9 3

Katalóg zostavila Veronika Škrobánková *Bibiana*

Grafický design © Vladislav Rostoka *Rabbit & Solution Studio*

Fotografie © Juraj Králik *Rabbit & Solution Studio*

Desktop Publishing Jozef Hupka *Rabbit & Solution Studio*

Pre Bibianu vydalo © Rabbit & Solution Studio *Bratislava 1994*

Tlač katalógu Bratislavské tlačiarne *Bratislava*

ISBN 80-967106-5-6

Colophon

Tiráž

40

NAJKRAJŠIE
KNIHY
SLOVENSKA

MINISTERSTVO KULTÚRY SR
BIBIANA
MATICA SLOVENSKÁ

K N I H Y
B O O K
B Ü C H E